

DJEČJI VRTIĆ „SMOKVICA POJATNO, M.GUPCA 92, ZAPREŠIĆ

**PLAN I PROGRAM RADA D.V. "SMOKVICA"
ZA PEDAGOŠKU GODINU 2017./2018.**

LISTOPAD 2017.

Na temelju članka 23. Statuta Dječjeg vrtića "Smokvica" Pojatno, M.Gupca 92, na sjednici Upravnog vijeća održanoj 12.10.2017. godine donesen je

**GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA DJEČJEG VRTIĆA
"SMOKVICA" ZA PEDAGOŠKU GODINU 2017./2018.**

Predsjednica Upravnog vijeća:
Marica Prstačić Ljubić

Godišnji plan i program rada razmatran je i usvojen na sjednici Odgojiteljskog vijeća .
18.09.2017.

Ravnateljica Dječjeg vrtića:
Matešić Snježana

UVOD

DV Smokvica u svojoj osnovnoj djelatnosti odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi provodi:

- odgojno obrazovne programe usklađene s pozitivnim zakonskim propisima i suvremenim stručnim preporukama resornog Ministarstva i Agencije za odgoj i obrazovanje, uzimajući u obzir naročito:
- Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014)
- Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991)
- Konvencija o pravima djeteta (2001)
- Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014)
- Priručnik za samovrednovanje ustanova ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja(2012)

Vizija

Moj vrtić je mjesto gdje se osjećam sigurno i prihvaćeno, daje mi slobodu da kroz igru istražujem, učim i izražavam se.

Misija

U suradnji s roditeljima gradimo vrtić kao zajednicu koja uči i u kojem rastu sretna i kompetentna djeca.

UVJETI

USTROJSTVO RADA- KAPACITET, PROSTOR, SPECIFIČNOSTI, ORGANIZACIJA RADA

Dječji vrtić "Smokvica" djeluje u matičnom vrtiću u Pojatnu, M.Gupca 92 , te u područnom odjelu u Luki, Trg sv. Roka 4.

MATIČNI VRTIĆ POJATNO - Prostor u kojem djeluje naš matični vrtić nalazi se na prvom katu poslovne zgrade u vlasništvu Grada Zaprešića s kojim smo sklopili Ugovor o zakupu poslovnog prostora.

Vrtić je ukupne površine 120 m², sa tri sobe za dnevni boravak od 30, 30 i 20 m².

U prvu veću sobu smjestili smo centre za: manipulativne igre i matematiku, likovno izražavanje, obiteljski centar, dramski i glazbeni centar. U drugu veću sobu, koja je s prvom vezana otvorenim vratima, smjestili smo centar građenja, senzo-motorički centar , izmjenjivi centar simbolične igre liječnika, frizera, majstora, pekare, trgovine... centar osame, biblioteka za jaslice. U manjoj sobi je centar za rano učenje čitanja i pisanja, centar istraživanja i biblioteka. Dvije velike sobe koriste obje skupine, dok je manja prvenstveno namijenjena vrtićkom uzrastu.

Dvorište zgrade u kojoj se nalazi vrtić izvorno je bilo seosko dvorište.

Postojeći dvorišni objekt adaptirali smo tako da u njemu možemo provoditi kraće programe ranog učenja stranih jezika i program predškole.

Na otvorenom dijelu imamo natkriven prostor za igru i boravak na zraku kada su vremenski uvjeti loši (kiša, jako sunce).

Važan dio dvorišta je i naš Bio vrt u kojem planiramo i provodimo aktivnosti ovisno o dobu godine.

Koristimo i ograđeno dječje igralište i sportsko igralište koji se nadovezuju na naše dvorište, a zajednički su za vrtić i Područnu školu Pojatno u našem susjedstvu.

PODRUČNI ODJEL LUKA - Područni odjel je namjenski građen i opremljen za dvije odgojne skupine ukupne površine od 400 kvadratnih metara. Prostor je u vlasništvu Općine Luka s kojom smo sklopili Ugovor o zakupu poslovnog prostora. Sastoji se od 2 sobe dnevnog boravka, svaka površine 60 m² sa pripadajućim garderobama, sanitarnim čvorovima i natkrivenim terasama. Soba dnevnog boravka za jaslice uredili smo na način da podsjeća na dom, centri su uređeni tako da djecu kroz simboličku igru potiču na istraživanje I prelazak iz jednog centra u drugi, a to su: centar trgovine, obiteljski centar, manipulativni centar , glazbeni centar, centar građenja, likovni centar, a kroz cijelu sobu postavljeni su elementi koji potiču senzomotorički razvoj. Soba dnevnog boravka za vrtić opremljena je velikim likovnim centrom, centrom za početno čitanje i pisanje, matematičkim centrom, dramsko-scenskim centrom , centrom istraživanja, centrom svjetla i sjene, centrom građenja i izmjenjivim centrom simbolične igre. Zbornicu smo prenamijenili u prostor za provođenje kraćih programa ranog učenja stranih jezika i Programa predškole. Terasa su natkrivene, uređene i opremljene za razvoj krupne motorike (bazen s lopticama, tobogan, guralice, strunjače, sportski rekviziti za stvaranje poligona, kuglana...) Vanjski prostor vrtića je velika zelena površina , za sada opremljena samo jednim velikim pješčanicom i drvenom kućicom za igru te su nužna ulaganja u uređenje vanjskog igrališta.. Za provedbu nekih aktivnosti koristimo i Društveni dom Luka koji se nalazi u istoj zgradi.

SIGURNOST

Prostorni kapaciteti i oprema zadovoljavaju uvjete propisane standardima za dječje vrtiće u zdravstvenom i sigurnosnom smislu. Provoditi će se mjere redovitog održavanja i atestiranja vatrogasnih aparata, plinskih, električnih i ostalih instalacija i uređaja. Objekti su osigurani alarmnim sustavom. U odnosu na djecu i eventualne povrede, odgojitelji primjenjuju mjere prema protokolima sigurnosti. Roditelji uplaćuju godišnje osiguranje za svoju djecu.

PLAN NABAVE I OPREMANJA

Jednom mjesečno nabavljat ćemo potrošni materijal, didaktička sredstva nabavljati ćemo prema potrebi, redovito ćemo popunjavati vrtićku biblioteku naslovima vezanim uz predškolski odgoj, obrazovanje ili zaštitu zdravlja djece.

Unutarnji prostor u matičnom i područnom vrtiću dobro je opremljen. U ljetnim mjesecima planiramo popravke eventualnih oštećenja na zidovima i bojanje kompletnog unutarnjeg prostora oba vrtića.

Vanjski prostor u matičnom vrtiću dobro opremljen i osigurava kvalitetne uvjete za boravak na zraku svih polaznika vrtića. Vanjski prostor područnog vrtića u Luki u prethodnoj pedagoškoj godini opremljen je novom klackalicom i ljuljačkama i toboganom te je također adekvatno opremljen.

VRSTE PROGRAMA

1. Redoviti programi :

- cjelodnevni program u trajanju od 7-10 sati dnevno

2. Programi javnih potreba:

- predškola – za djecu u godini prije polaska u školu koja nisu obuhvaćena redovitim vrtićkim programom. Program predškole traje 150 sati, a provoditi će se u razdoblju od 1. listopada do 31. svibnja, dva puta tjedno po 3 sata.

3. Kraći programi :

- rano učenje engleskog jezika - 2x tjedno 45 min (2 skupine –Pojatno, 2 skupine -Luka)
- rano učenje njemačkog jezika - 2x tjedno 45 min (1 skupina - Pojatno)

ORGANIZACIJA

BROJ SKUPINA I DJECE

Redoviti program polazi 98 djece, raspoređeno u 4 odgojne skupine, a 14-ero djece pohađa Program predškole u područnom vrtiću Luka.

Red.br.	Vrtić	Skupina	Dob djece	Broj djece	Odgojitelji
	Pojatno	Mješ. vrtićka skupina	4 do 6 godina	30	Snježana Matešić Paula Šare

		Mješ.jaslička skupina	1 do 3,5 godine	19	Andrea Bosnar Slavenka Kovačević
	Luka	Mješ.vrtićka skupina	4 do 6 godina	30	Ivona Duš Adriana Božić
		Mješ.jaslička skupina	1,5 do 3 godine	19	Antonija Matasić Marina Jug
		Predškola	godina prije škole	14	Adriana Božić
	ukupno			112	

RADNO VRIJEME VRTIĆA I SKUPINA

Red. Broj	Vrtić	Program	Jut. Dež.	Dopodne	Međusmjena	Popodne	Pop. Dež.
	POJATNO	Cjelodnevni	6.00-8.00	6.00 - 12.30	10.00-15.00	11.30-17.30	16.00-17.30
		Engleski j.		10.00-11.30			
		Njemački j.		10.45-11.30			
	LUKA	Cjelodnevni	6.00-8.00	6.00 - 12.30	9:00 – 15:00	11.30-17.30	16.30-17.30
		Engleski j.				14.00-15.30	
		Predškola		15:30-18:30			

RADNO VRIJEME ZAPOSLENIKA

ODGOJITELJI : Osam satno radno vrijeme raspoređeno je na:

 neposredan rad – 5,5 sati

 ostali rad – 2,5 sata

Fond sati realizira se fleksibilnom godišnjom raspodjelom. Višak odrađenih sati realizira se u vidu slobodnih dana tijekom godine, a manjak sati realizira se radom za potrebe vrtića (izrada sredstava, sređivanje dokumentacije, zamjena bolesnog radnika).

STRUKTURA SATI ODGOJNO-OBRAZOVNIH ZAPOSLENIKA

MJES EC	BR. DANA	SUB OTE	NEDJ ELJE	PRAZ NICI	RAD NI DANI	NEPOS. RAD h,min	OSTA LI POSL h,min	STAN KA h,min	UKUP NO SATI
09/17	30	5	4	0	21	115,30	42,00	10,30	168
10/17	31	4	5	0	22	121,00	44,00	11,00	176
11/17	30	4	4	1	21	115,30	42,00	10,30	168
12/17	31	5	5	2	19	104,30	38,00	9,30	152
01/18	31	4	4	1	22	121,00	44,00	11,00	174
02/18	28	4	4	0	20	110,00	40,00	10,00	160
03/18	31	5	4	0	22	121,00	44,00	11,00	176
04/18	30	4	5	1	20	110,00	40,00	10,00	160
05/18	31	4	4	2	21	115,30	42,00	11,00	168
06/18	30	4	4	2	19	104,30	38,00	9,30	152
07/18	31	5	5	0	22	121,00	44,00	11,00	176
08/18	31	4	4	1	22	121,00	44,00	11,00	176
UKU PNO	365	52	52	10	251	1380,30	502,0	125,5	2008,0

OSTALI RADNICI :

Servirka/Spremačica: od 7:00 do 15:00 i od 10:30 do 18:30

Zdravstvena voditeljica/tajnica vrtića: od 8:00 do 15:30

Pedagog: 16 sati tjedno

KADROVSKI PODACI:

1. Snježana Matešić , VŠS, odgojiteljica – **ravnateljica vrtića**, 18 god. radnog iskustva, voditeljica kraćeg integriranog programa učenja njemačkog jezika
2. Mira Kunstek,VSS, stručni suradnik pedagog, 16 sati tjedno
3. Marica Prstačić Ljubić, VŠS,VMS zdravstvena voditeljica / tajnica vrtića, 28 god. radnog iskustva
4. Slavenka Kovačević, VŠS , odgojiteljica, 19 god. radnog iskustva
5. Andrea Bosnar, VŠS, odgojiteljica, 11 god. radnog iskustva, odgojitelj mentor pripravnici Pauli Šare
6. Ivona Duš, VŠS, odgojiteljica, 10 godina radnog iskustva, voditeljica kraćeg programa učenja engleskog jezika, odgojitelj mentor pripravnici Marini Jug
7. Melani Pek, VŠS, odgojiteljica, 6 godine radnog iskustva, voditeljica kraćeg programa učenja engleskog jezika,
8. Antonija Matasić, VŠS, odgojiteljica, 3 godine radnog iskustva, voditeljica kraćeg programa engleskog jezika

9. Adriana Božić, VSS, 2 godine radnog iskustva, mr. ranog i predškolskog odgoja, voditeljica Programa predškole
10. Paula Šare, VŠS, odgojitelj pripravnik
11. Marina Jug, VŠS, odgojitelj pripravnik
12. Nikolina Đurkinjak, spremačica/servirka
13. Debogović Štefica, spremačica/servirka
14. Božica Prstačić, spremačica/servirka

Vanjski stručni suradnici

1. Vedrana Ledić, logoped,
2. Dragica Slakoper Lisica, psiholog

FINANCIJSKI PLAN

Dječji vrtić financira se iz redovnih mjesečnih prihoda:

- sredstva roditelja
- subvencija iz proračuna Grada Zaprešića, Općine Luka te u manjem djelu općina: Jakovlje, Kraljevec na Sutli, Dubravica i Zlatar
- prihodi od kraćih programa
- sredstva iz proračuna za programe javnih potreba

Ukupno planirana sredstva za pedagošku godinu 2017./18. su 1.980.000,00 kuna.

Iz ovih sredstava isplaćuju se plaće djelatnicima Vrtića, troškovi prehrane, režijski troškovi, troškovi najma prostora, nabavka potrošnog materijala, didaktike i opreme.

LJETNI PLAN

Nakon provedene ankete među roditeljima o njihovim potrebama za vrtićem ljeti organizirati ćemo rad vrtića na način da svaki od objekata bude zatvoren 3 do 4 tjedna. U to vrijeme učiniti će se veći popravci u vrtiću, bojenje zidova i generalno čišćenje. Radi lakše prilagodbe djece koja će morati ići u drugi objekt, jedan od odgojitelja iz njihovog matičnog objekta biti će s njima u njihovom privremenom okruženju.

PLAN I PROGRAM RADA RAVNATELJICE

Odgajateljica Snježana Matešić obavlja uz rad u skupini, ravnateljski posao 2 sata dnevno.

Rad u skupini planira se 6 sati dnevno (5 sati neposredan rad, 1 sat ostali rad).

Ravnateljski posao obuhvaća sljedeće:

Organizacija rada vrtića

Planiranje, praćenje, evidentiranje rada

Planiranje i evidentiranje satnice,

Vodi brigu o realizaciji Godišnjeg plana i programa, provođenju odluka Upravnog Vijeća,

Sudjeluje kod donošenja odluka o zasnivanju radnog odnosa novih radnika

Vodi administrativne poslove : potpisivanje odluka, financijskih dokumenata i ostalih dokumenta prema potrebi

Obavlja ostale poslove u zakonskim okvirima, na zahtjev osnivača vrtića

ZDRAVLJE, PREHRANA I SIGURNOST DJECE

Planirane aktivnosti i poslovi usmjereni zaštiti zdravlja, zdravoj prehrani i sigurnosti djece obuhvaćeni su **programom rada zdravstvene voditeljice vrtića**.

OČUVANJE ZDRAVLJA DJECE

Opće mjere i postupci:

- Jačanje dječjeg organizma tjelesnim aktivnostima, boravkom na zraku i pravilnom prehranom
- Zadovoljavanje osnovnih bioloških potreba za hranom, vodom i odmorom
- Praćenje tjelesnog rasta i razvoja djece
- Optimalni mikroklimatski uvjeti – kontrola topline, svjetlosti i buke
- Higijena prostora, opreme i igraćaka

Specifične mjere i postupci:

- Informiranje o zdravlju djeteta, izdvajanje oboljelog iz skupine, donošenje zdravstvenih potvrda nakon bolesti, evidencija pobola djece
- Provjera procijepljenosti kroz godinu
- Mjere po napucima HEO službe
- Kemoprofilaksa – u slučaju povišene temperature, kašlja i lokalne alergijske reakcije moguća je primjena lijekova do dolaska roditelja, primjena lijekova kod djece s kroničnim zdravstvenim tegobama prema napucima liječnika

Suradnja s odgojiteljima – organizacija preventivnih pregleda u vrtiću (stomatolog), planiranje i provedba aktivnosti kojima kod djece podižemo svijest o važnosti očuvanja zdravlja.

Suradnja s roditeljima – individualna savjetovanja i razgovori, radionice i predavanja

PRAVILNA PREHRANA

Zdrava prehrana u vrtiću obuhvaća zdravstvene, kulturološke i obrazovne elemente te se u skladu s tim planira:

Jelovnik – izrađuje se prema Standardima kojima su utvrđene dnevne energetske i prehrambene potrebe djece. Izrađuje se tjedno s posebnom pažnjom na korištenju sezonskih namirnica. Doručak i užina se pripremaju u čajnim kuhinjama vrtića dok ručak za vrtić priprema i dostavlja „High Catering Club j.d.o.o.“

Doručak se poslužuje klizno od 8 do 9 sati, u 10 sati se svakodnevno poslužuje svježe voće, ručak se u jaslama poslužuje do 11:30, a u vrtiću do 12:30, poslijepodnevna

užina se poslužuje klizno od 14:30 do 15:30 sati.

Kvaliteta i kvantiteta obroka – svakodnevno se kontroliraju kvaliteta i kvantiteta hrane, higijena i čistoća namirnica. Sklopljen je ugovor s Zavodom za javno zdravstvo o kontroli bakterijske ispravnosti vode, prostora i ruku djelatnika. Dobavljač ručka implementirao je HACCAP sustav kontrole te redovito vrtiću dostavlja rezultate bakteriološke i energetske analize obroka.

Djeca s posebnim potrebama u prehrani – za svako dijete koje ima određene poteškoće u prehrani jelovnik se prilagođava individualno

Obrazovni i kulturološki elementi prehrane u vrtiću – provode se aktivnosti koje kod djece razvijaju svijest o zdravoj prehrani. Kroz projekt Bio vrt djeca upoznaju cijeli proces „od sjemena do tanjura“, upoznaju nove namirnice kao što je ljubičasti krumpir, začinsko bilje. Sudjeluju u planiranju jelovnika, pripremaju obroke od voća i povrća iz našeg Bio vrta. Djecu se potiče na samostalnost pri jelu te usvajanje pravila lijepog ponašanja za stolom.

HIGIJENSKI UVJETI

O higijeni prostora, rublja i igračaka vodi se osobita briga. Spremačice su educirane o svim aspektima održavanja higijene i optimalnom korištenju sredstava za čišćenje i dezinfekciju. Za održavanje higijene unutarnjeg i vanjskog prostora napravljen je protokol kojim su točno određene mjere održavanja higijene i dezinfekcije površina. Cilj je svih zaposlenih da svoja znanja i pozitivne stavove prenose na djecu kako bi usvojila kulturno higijenske navike održavanja osobne higijene te higijene prostora u kojem svakodnevno borave (sobe dnevnog boravka, sanitarni čvorovi, terase, dvorište vrtića).

ZDRAVSTVENO REKREATIVNI PROGRAMI

PROGRAM	MJESTO	VRIJEME	ORGANIZATOR	BROJ DJECE
klizanje	klizalište Zaprrešić	siječanj	SD Rolica	30
plivanje	Terme Tuhelj	ožujak	PK Olimp	30
rolanje	vrtić	svibanj	SD Ku-ku-ri-ku	40
Izlet u ZOO Maksimir	Zagreb	svibanj	Vrtić i Predškola	70

Sportski programi namijenjeni su djeci koja su navršila 5 godina, na izlet će ići polaznici vrtića i Programa predškole. U PO Luka sportsku rekreaciju s djecom provodi i roditelj volonter, profesor tjelesnog odgoja koji tjedno održi sat rekreacije naizmjenično u obje skupine.

ODGOJNO OBRAZOVNI RAD

Odgojno obrazovni rad u vrtiću organizira se i provodi u skladu s Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014.). Oslanja se na dosadašnja pozitivna iskustva ostvarena u našem vrtiću i postignuća suvremene znanosti u području ranog razvoja djeteta. Odgojno obrazovni rad planira se i provodi kao kurikulum vrtića i kurikulum predškole.

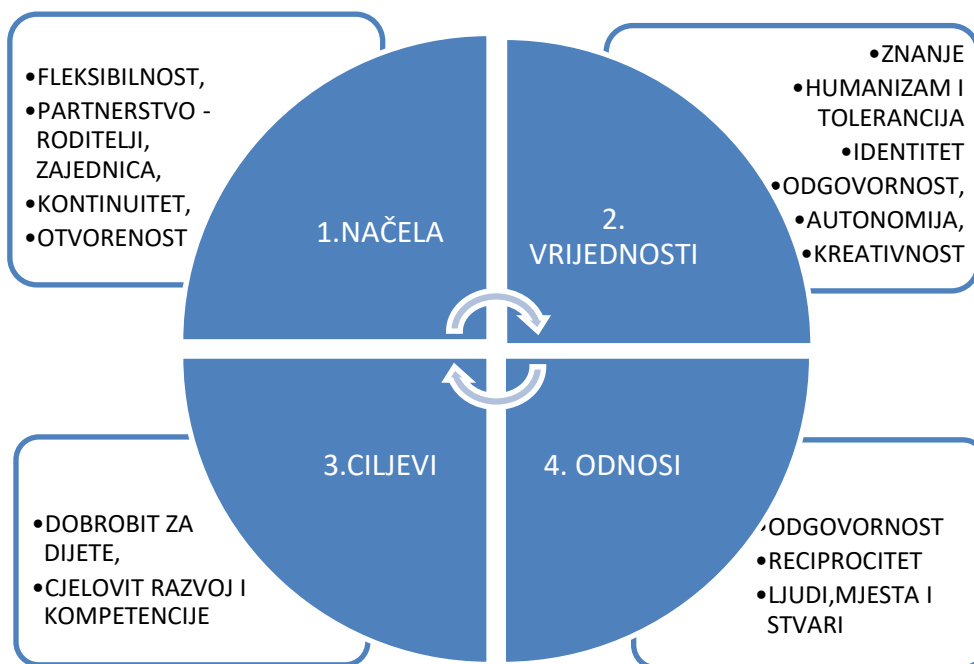
Kurikulum DV Smokvica

Kurikulum našeg vrtića kao ustanove za rani i predškolski odgoj i obrazovanje predstavlja okvir:

- za bolje razumijevanje djeteta i njegovog razvoja
- primjenu bitnih komponenti djetetovog razvoja
- usavršavanje odgojitelja u provođenju razvojno primjerene i na dijete usmjerene prakse
- vrednovanje i samovrednovanje vlastitog odgojno obrazovne prakse i učinaka na dijete i njegov razvoj

Provodi se kao integrirani kurikulum kroz refleksivnu praksu odgajatelja i stručnih suradnika.

Načela, vrijednosti, ciljevi i odnosi u vrtiću - kreiranje kurikuluma našeg vrtića zasniva se na planiranju, provođenju i vrednovanju odgojno obrazovnog rada prema sljedećim područjima i njima pripadajućim pokazateljima

1.1. Fleksibilnost : Usklađivanje uvjeta i organizacije rada s konkretnim mogućnostima, potrebama, sposobnostima i interesima djece i odraslih u vrtiću, te obilježjima kulture

područja na kojem vrtić djeluje; odgojno obrazovni proces koji omogućuje slobodu izražavanja prijedloga, inicijativa i sugestija, kao i izbora djece i odraslih.

ključni pojmovi : sloboda, inicijativnost, izbor

1.2.Partnerstvo s roditeljima i širom zajednicom ostvarivat će se kao : Osiguravanje uvjeta za aktivnu uključenost roditelja, pozitivna komunikacija, međusobna podrška, razumijevanje i uvažavanje; zajedničko stvaranje uvjeta za kvalitetniji odgoj i obrazovanje djeteta; njegovanje kulturnih značajki okruženja (uža i šira zajednica)

ključni pojmovi : uključenost, pozitivna komunikacija, kvalitetniji odnosi, kultura

1.3.Kontinuitet u odgojno obrazovnom radu ostvarit će se kao : proces djelatnog povezivanja vrtića na mikro (u vrtiću) i mezo (roditelji) razini ; aktivna suradnja i uključenost na makro razini, s osnovnom školom, socijalnim, zdravstvenim, rekreativnim i kulturnim institucijama bližeg i šireg okruženja

ključni pojmovi: aktivna suradnja i uključenost

1.4.Otvorenost za kontinuirano učenje i unapređivanje ostvarit će se kao: unapređivanje odgojno obrazovnog procesa stvaranjem poticajnog i podržavajućeg neposrednog okruženja (prostor kao treći odgojitelj - prostor koji odgaja); refleksivna praksa odgojitelja (akcijska istraživanja, studije slučaja); usavršavanje i osposobljavanje osoblja za promjene i djelovanje u skladu s njima; razmjena znanja i iskustava u vrtiću i izvan njega.

ključni pojmovi : prostor koji odgaja, refleksivna praksa, razmjena znanja

2. VRIJEDNOSTI - podrazumijeva kontinuirano poticanje i podupiranje primjerenog razvoja svakog djeteta u odnosu na :

Znanje -omogućiti djeci da na konstruktivistički i sukonstruktivistički način kroz igru, uče istražujući koristeći vlastito iskustvo, da uče kroz vlastite aktivnosti, da su aktivna, znatiželjna i vesela

Humanizam i tolerancija –stvaranje uvjeta ravnoteže između jednakosti i različitosti u kojima se svako dijete osjeća da je dobrodošlo bez obzira na rasu, boju, spol i razinu sposobnosti, da je poštivano zbog vlastite osobnosti

Identitet - osigurati da se svako dijete osjeća prihvaćeno i dobrodošlo tako da ga se razumije i poštuje radi njega samog (takvo kakvo je), da ga se potiče da svoja postignuća vrednuje samo sa sobom , da mu se potiče i podupire samostalnost, pripadanje, te da voli vrtić, drugu djecu i prostor

Odgovornost - usmjeravati i oblikovati odgojno obrazovni proces tako da svako dijete razvija pravo na slobodu izbora , kao i obvezu preuzimanja odgovornosti za vlastite postupke i njihove posljedice

Autonomija- stvarati uvjete za razvoj sigurnosti, samopouzdanja, neovisnosti, mišljenja

Kreativnost – poticanje mogućnosti raznovrsnog izražavanja u vidu: rješavanja problema , divergentnog i kreativnog mišljenja , osobnog stvaralaštva (važan je proces učenja, a ne rezultat), poticanja prirodne znatiželje, uvažavanja djetetove ideje i inovacije u igri , izričaju (likovnom , glazbenom , scenskom) u odnosu prema sebi i drugima, u komunikaciji, govoru, u materijalima, u mišljenju

ključni pojmovi : znanje, humanizam i tolerancija, identitet, odgovornost, autonomija, kreativnost

3. Ciljevi: dobrobit, cjelovit razvoj i kompetencije

Dobrobit za dijete – djetetu će se u neposrednom okruženju osigurati sve što mu je potrebno za osobni razvoj koji je u skladu s njegovom prirodom.

Osobna, emocionalna i tjelesna dobrobit - odnosi se na stjecanje pozitivnih iskustava, znanja, vještina i stavova , a uključuje brigu o zdravlju, emocijama i sigurnosti djece u razvojno primjerenom okruženju

zdravlje , motoričke sposobnosti	privrženost, SEV-socio-emocionalne veze , emocionalni razvoj	sigurnost
<ul style="list-style-type: none"> • higijena, prehrana, spavanje • druge zdravstveno higijenske i preventivne mjere • zdravstveno tjelesni odgoj - motoričke aktivnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • povjerenje,privrženost i pripadanje (SEV) • samostalnost,samopouzdanje • pažnja,koncentracija, • sloboda izbora • radost i veselje 	<ul style="list-style-type: none"> • samozaštita i zaštita drugih • odgovorno ponašanje prema sebi i drugima • oslobađanje straha i stresa

Obrazovna dobrobit odnosi se na stjecanje pozitivnih iskustava, znanja, vještina i stavova u skladu s razvojnim osobinama svakog djeteta u odnosu na :

- njegovu dob i individualne karakteristike u razvojno primjerenom okruženju
- cjelovit razvoj koji podrazumijeva poticanje svih kompetencija,naročito : lingvističke, logičko matematičke, prostorne, glazbene, prirodoslovne inteligencije (Gardner)
- fizičko okruženje sa centrima aktivnosti (CA za matematiku, jezik i govor, građenje, glazbu ,istraživanja)za poticanje odgovarajućik kompetencija

Socijalna dobrobit odnosi se na stjecanje pozitivnih iskustava, znanja, vještina i stavova u odnosu na sebe samoga i u druženju sa drugom djecom i odraslima u razvojno primjerenom okruženju.

Cjelovit razvoj i kompetencije – dijete uči čineći, uči 4- 5 stvari odjednom i pri tome se igra. Stjecanje kompetencija poticat će se u svim područjima razvoja i sposobnosti potrebnih za cjeloživotno učenje, a obuhvatit će 8 temeljnih kompetencija:

1.Komunikacija na materinskom jeziku – podrazumijeva razvoj govora i jezičnih sposobnosti djece. Usmjerit će se na razvoj neverbalne i verbalne komunikacije i predpismenih i predčitačkih sposobnosti poticanjem razvoja :

- osjetljivosti na zvukove- slušanje

- razumijevanja strukture, značenja i funkcije riječi i jezika
- potrebe da misle riječima, da vole čitati, pisati, pripovijedati, igrati se riječima;
- potrebe da koriste knjige, kasete, pisači pribor, papir, dnevnik,
- potrebe da razgovaraju, vode rasprave i debate, da pričaju;

2. Komunikacija na stranim jezicima – podrazumijeva bogaćenje djetetovog iskustva i znanja u dimenziji intelektualnih, socijalnih, emocionalnih i ostalih sposobnosti naglašenijim poticanjem uočavanje razlika među ljudima (multikulturalizam). Rano učenje stranih jezika pomoći će djetetu da:

- Razvija interes za učenje stranih riječi
- Postaje svjesno stranog jezika kao osobnog identiteta
- Osjetljivost za glasovni sustav stranog jezika
- Vizualno prepoznaje slova u stranom jeziku koja ne postoje u hrvatskoj abecedi

3. Matematičko prirodoslovne kompetencije - podrazumijeva plansko korištenje svega što se događa u stvarnom životu i okruženju djeteta, za razvoj:

- osjetljivosti i sposobnosti zapažanja logičkih ili numeričkih zakonitosti
- sposobnosti složenog mišljenja
- razumijevanje matematičkih pojmova i načela
- sposobnosti zaključivanja, eksperimentiranja, preispitivanja, rješavanja logičkih zagonetki,
- matematičkih vještina i sposobnosti
- matematičkog mišljenja i računanje u svakodnevnom životu
- razumijevanja elementarnih prirodnih procesa, povezanost i međuovisnost prirode i čovjeka
- razumijevanja ekoloških problema i smisla održivog razvoja

4. Učiti kako učiti – omogućiti djeci da

- istražuju, zaključuju, izlažu vlastite ideje u konstruktivističkom (pomozi mi da učinim sam) i sukonstruktivističkom (suradničko međuvršnjačko učenje) okruženju.
- Poticati razvoj djetetove metakognicije, visoki stupanj uključenosti u ono što radi.
- Usmjeravati dijete na uživanje u stvaranju – proces je važniji od rezultata.

5. Socijalna i građanska kompetencija- omogućiti djeci:

- razvijanje odgovornog ponašanja, pozitivnih stavova i tolerancije
- jačanje vlastitog identiteta po pitanju izgradnje vlastitog mišljenja, njegovog argumentiranja i zastupanja.
- formiranje kritičkog mišljenja, predviđanje i preuzimanje odgovornosti za posljedice, pozitivno rješavanje problema i konflikata,...

6. Digitalna kompetencija – upoznavanje djeteta s

- informacijsko komunikacijskom tehnologijom i

- mogućnostima pravilne upotrebe kroz aktivnosti u kojima je to alat za učenje, dokumentiranje, samoevaluaciju,

7. Inicijativnost i poduzetništvo – odnosi se na :

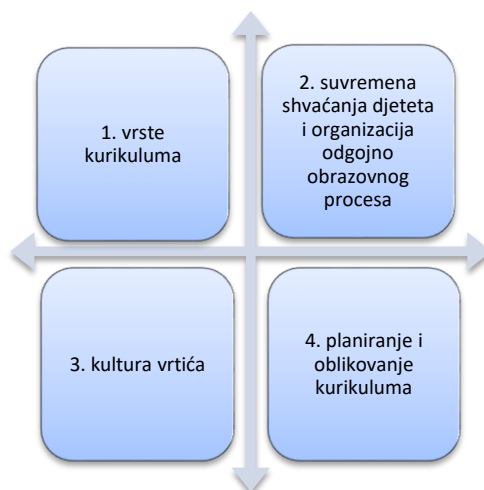
- Prihvatanje djeteta kao osobe sposobne da misli, bira , donosi odluke i poduzima radnje prema vlastitoj inicijativi,
- Poticanje samostalnosti
- osnaživanje i razvoj samopouzdanja i samopoštovanja
- prihvatanje, ohrabrivanje i poštivanje djetetove ideje i ostvarenja

8. Kulturna svijest i izražavanje – odnosi se na :

- svijest o vlastitom identitetu i vlastitim mogućnostima (samopoimanje)
- poticanje slobode izbora, izražavanja sebe, svojih ideja, doživljaja i razmišljanja
- njegovanje smisla za lijepo kroz umjetnička područja: gluma, glazba, ples, likovnost
- razumijevanje kulturne baština i internacionalnih kulturnih dobara

4. Odnosi - estetsko i funkcionalno uređenje, pedagoški pripremljeno okruženje, međusobno uvažavanje, izražavanje radosti i veselja u stvaranju, briga jednih za druge, samo su neki od ciljeva koje želimo razvijati u odnosima u našem vrtiću. Mijenjajući okruženje mijenjamo istodobno i odnose u njemu, mijenjaju se djetetova iskustva i doživljavanja. Uvažavanjem odnosa koji se neprestano grade i mijenjaju u vrtiću, mijenjamo ne samo okruženje nego i kurikulum koji postaje primjereniji i sukladan onome što djetetu stvarno treba.

Značajke kurikuluma

1. Vrste kurikuluma - dijete uči čineći , a najbolje uči družeći se sa vršnjacima

- Integrirani kurikulum – dijete uči 4-5 stvari odjednom;
- Razvojni kurikulum – tko je dijete u razvojnom smislu ? što može, kako uči , što mu treba (razvojne potrebe, sposobnosti, interesi, mogućnosti)
- *Humanistički kurikulum – osnovna orijentacija u ostvarenju kurikuluma je usmjerenje na dijete – dijete kao osoba*

2.Suvremeno shvaćanje djeteta i organizacija odgojno obrazovnog procesa u vrtiću osigurat će se stvaranjem uvjeta kojima ćemo podupirati tvrdnje o glavnim razvojnim osobinama djeteta i poticati aktivnosti koje potiču njihov razvoj:

Tko je dijete ?

Vrtić je mjesto koje potiče

Dijete je cjelovito biće

cjeloviti razvoj, odgoj i učenje djeteta – razvojno primjerena praksa, interakcije, raznovrsne aktivnosti u isto vrijeme, osiguranje primjerene potpore razvoju i kompetencijama svakog djeteta

Dijete je istraživač i aktivni stvaratelj znanja

istraživanja, otkrivanja i aktivno učenje – sloboda izbora, istraživanje, eksperimentiranje u prostoru koji odgaja i omogućuje zadovoljenje različitih potreba djece

Dijete je kreativno biće sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima

stvaranje i izražavanje u različitim izražajnim formama – likovni, scenski, glazbeni, konstrukcijski

Dijete je socijalni subjekt sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom

kvalitetnih odnosa, suradnje i tolerancije - pozitivna komunikacija, rješavanje problema, interkulturalizam i multikulturalizam

Dijete je aktivni građanin zajednice

demokratskog življenja aktivnog sudjelovanja i suodlučivanja djeteta – prava i odgovornosti, inkluzija, različitosti

3.Kultura vrtića predstavlja pozitivno ozračje vrtića kao zajednice koja uči, a odražavat će se u stvaranju i unapređivanju :

- **Poticajnog prostorno –materijalnog okruženja** - holistički pristup, bogatstvo, raznovrsnost i dostupnost materijala,
- **Poticajnog socijalnog okruženja** - poticanje konstruktivističkog i sukonstruktivističkog učenja, senzorne integracije, funkcionalnog učenja (pojmovno, relacijsko, asocijativno učenje) u centrima aktivnosti; aktivnosti u paru, malim grupama i timski rad
- **Vodenju vrtića i u vrtiću-** distribuirano vođenje, suvremeni menadžment, podjela odgovornosti

4. Planiranje i oblikovanje kurikuluma - planiranjem će osiguravati dinamični kontekstualni uvjeti koji će djeci omogućiti aktivno, integrirano i istraživačko učenje kakvo je u skladu s njihovom prirodom. Osigurat će se da u vrtiću proces učenja bude vidljiv

- Planiranje kurikuluma je stalan proces koji uključuje promatranje djetetovih potreba, interesa, mogućnosti i sposobnosti, praćenje, razumijevanje i dokumentiranje svega što se u vrtiću događa (prostor, djeca, odgojitelji i drugi djelatnici).
- Osnovna pretpostavka za takav rad bit će timsko planiranje na razini skupine i na razini vrtića u cjelini.

Dokumentiranje u planiranju i oblikovanju kurikuluma – zauzimat će važno mjesto u izvedbi cjelokupnog odgojno obrazovnog rada, te će se provoditi kao istraživački rad sakupljanjem podataka u vidu foto, audio i video dokumentacije, dnevnih zapažanja, analiza anegdotskih i deskriptivnih bilješki, grafičkih prikaza i dr.

Namjena dokumentiranja - prikupljanu dokumentacija koristit ćemo za analiziranje i procjene postignuća, za planiranje novih koraka unapređivanja odgojno obrazovnog procesa, za informiranje roditelja i šire, kao i u radu s djecom u smislu praćenja svog vlastitog razvoja. Dokumentiranje će pomoći u :

- procjeni postignuća i kompetencije djece – odgojitelj će učiti kako gledati, slušati, razumjeti dijete
- oblikovanju kurikuluma - što se događa u skupini i vrtiću, kako djeca rade, kako uče, kako im pružati podršku i sl./
- partnerstvu s roditeljima i komunikacijom sa širom socijalnom zajednicom – učvršćivanje povjerenja na temelju konkretnih pokazatelja o tome što se u skupini/vrtiću događa kad nismo prisutni
- održavanje kontinuiteta u postignućima – da se na vraćamo na staro

Oblici dokumentiranja – razvijat ćemo sustav dokumentiranja prikupljanjem i sortiranjem podataka kroz :

- **individualni portfolio** za svako dijete (kronološki prema područjima razvoja, fotografije i druge vrste dokumentacije o konkretnom djetetu)
- **dokumentiranje aktivnosti djece i skupine** obuhvatit će individualne i skupne podatke o aktivnostima, kao što su:
 - uratci djece – crteži, slike, simboli, slova, verbalni iskazi (izjave) i sl.
 - samorefleksije djece – razgovori, posebnosti u izražavanju i sl.
 - narativni oblici- bilješke odgojitelja i drugih stručnih suradnika
 - opservacije postignuća djece - praćenje razvoja djece, anegdotske bilješke, foto i video zapisi
 - individualni i grupni portfolio- sadržavat će podatke o promjenama u prostoru, okruženju, neplaniranim događanjima, situacijama, suradnji i sl.

- **dokumentiranje aktivnosti odgojitelja** – odgojitelji i drugi stručni suradnici sakupljat će vlastitu dokumentaciju kao :
 - individualni i grupni portfolio
 - samorefleksije i zajedničke refleksije

KURIKULUM PREDŠKOLE

Namijenjen je djeci u godini prije polaska u školu koja nisu obuhvaćena niti jednim oblikom redovnog programom vrtića, a provodi se u prostorima vrtića (područni vrtić Luka) i provode ga odgojitelji.

Kurikulum predškole osigurava poticanje kvalitetnog individualnog razvoja djeteta u druženju sa vršnjacima što doprinosi njegovom cjelovitom tjelesnom, emocionalnom, socijalnom, spoznajnom i kreativnom razvoju. Temelji se na primjeni suvremenih znanja o razvoju mozga i utjecaju bogatog materijalnog okruženja na razvoj djeteta, konstruktivističkoj i sukonstruktivističkoj paradigmi i drugim suvremenim, znanstvenim spoznajama. Radi intenziteta programa uz odgojno obrazovni rad na razvoju socijalno-emocionalnih i tjelesnih vještina, naročito se naglašava poticanje govorno-jezičnih, predčitačkih, predmatematičkih i vizualno-umjetničkih kompetencija djeteta.

Kurikulum	Područja, aktivnosti
<i>Načela, vrijednosti, ciljevi i značajke</i>	isti kao i za kurikulum vrtića.
<i>Kompetencijska područja</i>	<ul style="list-style-type: none"> • To sam ja, • Ja i drugi, • Svijet oko mene.
<i>Planiranje i oblikovanje kurikuluma predškole</i>	<p>Projekti u radu s djecom koje čine teme :</p> <ul style="list-style-type: none"> • moja obitelj, moje naselje (od doma do vrtića, promet, susjedstvo, kultura i baština), • prijateljstvo, • svijet u kojem živim (ekologija i multikulturalizam), • škola, knjižnica druge ustanove u okruženju .
<i>Razvojno primjerene zadatke</i>	<ul style="list-style-type: none"> • poticanje optimalnih psihofizičkih osobina i razvojnih (dobne i individualne) karakteristika djece

<p><i>Kompetencije-primjereno predškolskoj dobi djece</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • jezične kompetencije , tj unaprijeđivanje komunikacije na materinskom jeziku, • elementarne komunikacija na stranim jezicima • matematičko prirodoslovna kompetencija, tehnološke i digitalne kompetencije, • socijalne i građanske kompetencije, • smisao za inicijativnost i poduzetništvo, • kulturna svijest i izražavanje • motoričke kompetencije • pravilan odnos prema učenju – učiti kako učiti
<p><i>Suradnja s roditeljima</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pismeni i usmeni oblici komunikacije na razini vrtić-roditelj: informativni centar za roditelje, plakati, leci, edukativni materijal, informacije, obavijesti, savjetovanje... • Individualni i grupni oblici suradnje: individualni razgovori, konzultacije, savjetovanja, edukativno - suportivne radionice, • uključivanje roditelja u različite oblike druženja i zajedničkih aktivnosti (uključivanje roditelja zanimljivih profesija u rad skupine, svečanosti, proslave blagdana i rođendana, zajednički izleti...)
<p><i>suradnja s vanjskim čimbenicima</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • uključivanje niza vanjskih čimbenika unutar i izvan vrtićkog okruženja. posjete ljudi zanimljivih profesija (npr. učitelj, slikar, meteorolog, glumac, glazbenik...), • druženje s djecom iz drugih vrtića i predškolicima. • posjete osnovnim školama, boravak u razredu i razgovor s učenicima i učiteljima uz prostorno upoznavanje cijele škole.

Kvaliteta kurkuluma predškole

Kontekst, ozračje, kultura

- Stvarat će se takvo okruženje, kontekst (prostor, oprema, skupina vršnjaka, odrasle osobe, događaji, aktivnosti) koji će poticajno djelovati na cjeloviti razvoj djece, omogućiti slobodan izbor aktivnosti u skladu s osobnim potrebama, mogućnostima i sposobnostima, te tako utjecati na oblikovanje djetetove osobnosti, vrijednosti, navika i vještina.
- Osigurat će se da prostor za provedbu programa predškole, osim što će biti prilagođen psihofizičkim osobinama djeteta u godini dana prije polaska u osnovnu školu, slijedi i higijensko-zdravstvene i druge potrebne odgojno-obrazovne standarde.

- Omogućit će se da djeca uče kako učiti u konstruktivističkom i sukonstruktivističkom ozračju
- Razvijat će se suradnja s roditeljima djece u godini dana prije polaska u školu, kao i ustanovama i pojedincima koji mogu, na primjeren način, sudjelovati u odgoju i obrazovanju djece u godini dana prije polaska u školu

Praćenje i vrednovanje

- Praćenje će se provoditi kontinuirano tijekom trajanja programa predškole u vidu promatranja, bilježenja i analiziranja tijeka odgojno obrazovnog procesa, napretka djece i učinaka ostvarenih realizacijom planiranih tema i projekata.
- Dodatno će se uz foto i video dokumentaciju, provoditi različiti instrumenti utvrđivanja napretka (procjenjivanje razvoja djeteta, procjena zrelosti za školu), promjene stavova, interesa i očekivanja roditelja (upitnici, ankete).
- Pedagoška dokumentacija - provodit će se u skladu s važećim propisima tromjesečni i tjedni plan, dnevna razrada poticaja i kratak osvrt na realizaciju, godišnji plan, kurikulum, godišnje izvješće, obrade upitnika i anketa, ispunjavanje obrazaca o razvoju djece i sl.
Svako će dijete imati svoju individualnu mapu, a na kraju pedagoške godine dobiti uvjerenje o pohađanju predškole.

OSIGURANJE KVALITETE ODGOJNO OBRAZOVNOG PROCESA

Kvaliteta odgojno obrazovne prakse dječjeg vrtića osiguravat će se postupnim promjenama u malim koracima, po načelu iznutra prema van (iz grupe prema van), od unutarnjeg vrednovanja prema vanjskom vrednovanju.

Vrednovanje i procjenjivanje

Vrednovanje i procjenjivanje predstavljaju sastavni dio realizacije kurikuluma, a provode se kontinuirano radi dobivanja relevantnih podataka o kvaliteti odgojno obrazovnog procesa i učinkovitosti u odnosu na dijete i postavljene ciljeve. Omogućuju unapređivanje i svrsishodnije unošenje promjena u odgojno obrazovnom procesu. U procesu vrednovanja i procjenjivanja djetetove potrebe moraju ostati primarne, a ne sama procedura procjenjivanja. Objektivno vrednovanje i procjenjivanje postiže se obostranošću, tj prihvaćanjem uvjerenja da su djeca sposobna sama procjenjivati svoje učenje.

Unutarnje vrednovanje i procjenjivanje uključuje

- promatranje u svakodnevnom kontekstu i situacijama: slušanje, zapažanje, interakcije
- individualna zapažanja djetetovog ponašanja
- djetetovo samovrednovanje
- uključenost roditelja
- samovrednovanje i samoprocjene odgojitelja

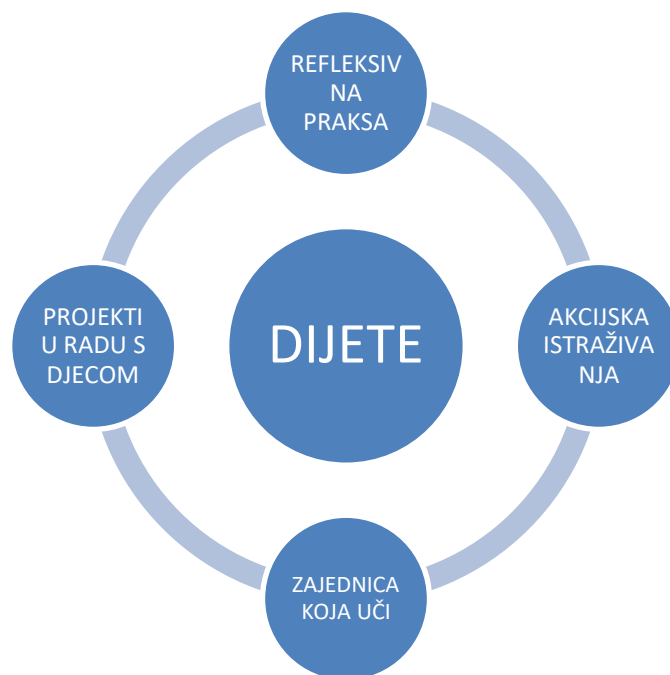
Vanjsko vrednovanje – osigurat će se kroz suradnju s drugim vrtićima :

- Posjete, druženja radi razmjene iskustava (mreža vrtića iz okruženja)

- Radionice o zajedničkim promišljanjima : razumijevanje kurikuluma, primjena kurikuluma, kurikulumska područja
- Povezivanje sa akademskom zajednicom : konzultacije, predavanje, posjete
- Komunikacija s nadležnim resornim institucijama (Agencije, Ministarstvo)

PROFESIONALNI RAZVOJ STRUČNIH DJELATNIKA

Profesionalni razvoj odgojitelja podrazumijeva primjenu refleksivne prakse, uspostavu kontinuiteta i ulazak u novo područje stvaranja teorijske prakse, osposobljenost za provođenje projekata u radu s djecom i stvaranje klime koja se prepoznaje kao zajednica koja uči.

REFLEKSIVNA PRAKSA - kontinuirani proces unapređivanja odgojno obrazovnog rada događa se kroz osnaživanje odgojiteljevih kompetencija za oblikovanje i primjenu kurikuluma. To podrazumijeva stalni proces učenja za „znati kako“:

- proniknuti u dječji način razmišljanja
- gledati i slušati dijete
- pružiti kvalitetnu podršku učenju djeteta
- dokumentirati
- unapređivati vlastitu praksu
- procjenjivati vlastite učinke

AKCIJSKA ISTRAŽIVANJA - promjene su učinkovitije ako dolaze iznutra . Zato je odgojna skupina najbolja razina na kojoj započinju promjene. Kako ih učiniti učinkovitima i što djeluje kao kvalitetan pomak u odnosu na djecu u skupini, odgojitelji mogu učiti kroz stalni proces prema formuli : promjena—učinak- promjena (i dalje na isti način u novi ciklus). Akcijska istraživanja su svojevrsna strategija za refleksivnu praksu.

PROJEKTI U RADU S DJECOM – omogućuju implementaciju ciljeva i značajki kurikuluma u smislu primjene holističkog, razvojnog, integriranog , konstruktivističkog i sukonstruktivističkog pristupa u radu s djecom. Omogućuju i postizanje općih i specifičnih ciljeva u odnosu na dobrobit i cjeloviti razvoj djeteta , kao i primjenu načela i vrijednosti na kojima se zasniva kurikulum.

ZAJEDNICA KOJA UČI – nastojanje da se postupa humanistički, da se uvažavaju osobnost svakog djeteta, njegovih roditelja kao partnera, te svih odraslih u vrtiću kao ravnopravnih sudionika odgojno obrazovnog procesa stvara pozitivnu klimu. U takvoj klimi cijeni se učenje kao uzajamni proces u kojem svi uče i svatko uči od svakoga.

Timski rad .- Diskursi, refleksije, analize, opservacije

PLAN I PROGRAM RADA PEDAGOGA :

PROGRAM RADA PEDAGOGA – realizirat će se kao projekt o razvoju refleksivne prakse u vrtiću. Integrirat će rad na razvoju i usavršavanju kompetencija odgojitelja i pedagoga za bolje razumijevanje i oblikovanje kurikuluma, posebno u dijelu poticanja razvoja djetetovih kompetencija. Osvješćivat će se integrirani kurikulum. Provodit će se kao akcijsko istraživanje.

PLAN RADA

Red.br.	Oblik rada	Planirano vrijeme	Naziv posla	Vrsta posla	
1.	Neposredan rad	60%	Refleksivna praksa u vrtiću	Prostor kao treći odgojitelj projekti u radu s djecom akcijska istraživanja, zajednica koja uči	40% *
2.			Ciljane skupine	Odgajatelji Djeca Skupina	* uključeno gore
3.			Način rada	pedagoško instruktivni rad : uvidi, osvrti, konzultacije	20%
4.	Ostali rad	40%	Interno stručno usavršavanje	Kurikulumske i projektne (RP) skupine odgojitelja (ISA)	20%
5.			Dokumentacija	Osobna, izvješća, planovi, obrade podataka, analize, foto i video snimke	15%
6.			Suradnja s roditeljima	Individualni razgovori	5%

PROJEKT: REFLEKSIVNA PRAKSA U VRTIĆU

PROBLEM : Kako pedagog i odgojitelji mogu unaprijediti odgojno obrazovni rad zajedničkim provođenjem refleksivne prakse u vrtiću?

PRISTUP PROBLEMU

1. Odgajatelj kao refleksivni praktičar treba biti spreman razmišljati s ciljem da preispita svoje postupke i misli nakon što je događaj završen (nakon akcije), razmišljati s ciljem da spontano eksperimentira s nekim idejama tijekom događanja (u akciji) i razmišlja o vlastitoj praksi i događanjima koja su u tijeku, ili su se dogodila da bi se na temelju toga pripremio za sljedeću razinu postupanja (za akciju).
2. Holistički odgojitelj - prijatelj, mentor, suradnik, opskrbljivač, poticatelj, iskustveni vodič, partner koji je „unutra“ u situaciji učenja zajedno s djecom

POLAZNE TVRDNJE :

1. Promijenjena uloga odgojitelja zahtijeva i promjenu uloge svakog stručnog suradnika kao pojedinačnog profesionalca i kao člana tima. Pedagozi i odgojitelji moraju zajednički sudjelovati u provođenju refleksivne prakse u dječjem vrtiću.
2. Primarna uloga pedagoga u dječjem vrtiću je pružanje podrške i dodatne motivacije u razmišljanjima i provođenju kvalitetne odgojno obrazovne prakse odgojitelja. Pedagog, kao i odgojitelj, mora postati refleksivni praktičar. Moraju biti spremni razmišljati o svome radu, promišljati i znati kako kreirati nove korake, dokumentirati, analizirati i vrednovati svoje učinke u odnosu na odgojno obrazovnu praksu u vrtiću. Partnerstvo s odgojiteljima je preduvjet uspješnosti rada i pedagoga i odgojitelja.
3. Suvremene kompetencije odgojitelja temelje se na promijenjenim stavovima i uvjerenjima o djeci i onome što djeca mogu i žele, a kompetencije pedagoga trebaju postati prošireni okviri pravilnog razumijevanja djeteta i procesa u kojem se događa njegov razvoj, odgoj i obrazovanje.
4. Refleksivna praksa se temelji na primjeni akcijskih istraživanja. Pedagog mora poznavati metodologiju akcijskih istraživanja i znati je primjenjivati u svome radu kako bi mogao poticati i sudjelovati u akcijskim istraživanjima odgojitelja. To je posao koji zahtijeva timski rad i ravnopravnost svih sudionika u istraživačkom procesu. Svatko u timu ima svoju ulogu koja je uvjetovana kompetencijama radnog mjesta. Zato su odgojitelji u tom procesu direktni sudionici akcijskog istraživanja, a pedagozi uključeni istraživači.
5. Refleksivna praksa u dječjem vrtiću najbolje se ogleda u stvaranju integriranog kurikuluma i provođenju projekata u radu s djecom. Integrirani kurikulum polazi od činjenice da djeca rane razvojne dobi uče cijelim mozgom i uče 4-5 stvari odjednom. Projekti u radu s djecom su potrebni jer omogućuju djeci da uče i napreduju u skladu sa svojim interesima. Primjena integriranog kurikuluma otkriva i vodi odgojitelja i pedagoga prema novim ulogama. Otvara im mogućnosti da refleksivnu praksu postupno pretvaraju u teorijsku praksu.

(diskursi : planiranje, praćenje, analiza, promjene, kvalitativni napredak)

Akcijsko istraživanje treba odgojno obrazovni proces učiniti kvalitetnijim. Smisao AI je stalno unapređivanje prakse kontinuiranim unošenjem manjih promjena kojima se djeluje na kvalitetu djetetovog razvoja u njegovoj skupini (mikro plan), kvalitetu djetetovog boravaka u vrtiću (mezzo plan) i posredno na kvalitetu života općenito (makro plan). Pedagog i odgojitelji će zajednički, u direktnoj odgojno obrazovnoj praksi, pronalaziti odgovore na zajednički postavljena pitanja u odnosu na problem koji je prepoznat u skupini. Primijenit će se akcijski pristup prema shemi : prepoznavanje i definiranje problema – promjene (koraci) koje će se odmah poduzeti u praksi – praćenje procesa pod utjecajem promjena – analiza učinaka promjena - timska rasprava o učincima promjena – novi ciklus unapređivanja.

ISTRAŽIVALAČKA PITANJA:

Pedagog i odgojitelji će zajednički doprinositi unapređivanju odgojno obrazovne prakse u vrtiću u neposrednom radu s djecom. Kroz reflektivnu praksu razvijat će nove uloge i kompetencije primjerene novim spoznajama o razvoju i učenju djeteta rane razvojne dobi.

- Kako razvijati reflektivnu praksu ?
- Kako stvarati integrirani kurikulum ?
- Kako provoditi projekte u radu s djecom ?

Tražnje odgovora na postavljena pitanja naročito će se jačati **uloge odgojitelja i pedagoga kao reflektivnih praktičara**, kao što su :

1. UKLJUČENOST – unaprjeđivanje vlastite prakse i podizanje njezine kvalitete ovisi o intenzitetu osobne „uronjenosti“ u odgojno-obrazovni proces u kojem je dijete najvažniji dio tog procesa.
2. OSJETLJIVOST NA PROBLEM - pitanje unaprijeđivanja vlastite prakse povezano je sa sposobnošću praktičara da problem ili temu za istraživanje prepozna u svakodnevnom radu s djecom ili sustručnjacima.
3. MISLILAC U AKCIJI- reflektivni praktičar, nakon postavljenog pitanja „što ću i kako mijenjati“, kreće u akciju i poduzima korake u praktičnom radu.
4. DOKUMENTATOR /reflektivni praktičar sposoban je, kao istraživač, stvarati zbirke podataka, analizirati ih i koristiti sakupljene podatke za nove kvalitativne promjene
5. SAMOPROCJENJIVAČ - odgojitelj/reflektivni praktičar kroz proces vlastitih akcijskih istraživanja vrlo brzo nauči i prihvati potrebu samoprocjenjivanja vlastitog rada, jer razumije da pomoću istraživanja može proširiti vlastita iskustva.
6. KREATOR VLASTITOG KURIKULUMA - reflektivni praktičar može svoje akcije, refleksije i kvalitativne promjene pretvoriti u kontinuirani proces sustavnog istraživanja, što mu omogućuje da kreira svoj vlastiti kurikulum.
7. NOVI TEORETIČAR - reflektivni praktičar otkriva nove spoznaje i stvara nove teorije valjane za odgojno-obrazovnu razinu i situaciju u vlastitoj skupini i vrtiću (Goodwin i Goodwin,1996).
8. EDUKATOR - reflektivni praktičar rado prenosi drugima vlastita pozitivna iskustva i znanje s ciljem napretka u podizanju kvalitete odgojno-obrazovnog rada.

U stvaranju i provođenju integriranog kurikulumu i projekata u radu s djecom, **jačat će se kompetencije odgojitelja i pedagoga** traženjem odgovora na sljedeća pitanja :

1. **Kako pružiti kvalitetnu podršku učenju djeteta** – kvalitetna podrška učenju djeteta u vrtiću započinje stvaranjem raznolikog i poticajnog okruženja (Slunjski, 2008.). Okruženje može poprimiti ulogu „trećeg odgojitelja“, ako se postigne potpuno uraštanje, integriranje svake skupine u ostale dijelove čitavog vrtića, kao i zajednice u kojoj se vrtić nalazi, kao što pokazuje primjer vrtića Reggio Emilie. **Okruženje mora djelovati kao treći odgojitelj, ili prostor koji odgaja.** Strukturiranje prostora treba postati više od uređenja dobrog prostora u fizičkom smislu. Mora prerasti u povezanu cjelinu pozitivnih odnosa, interakcija, poticajnosti, idejnosti, istraživanja i dječje inicijative kako bi se približili prema C. Rinaldi „kontekstualnom kurikulumu“ kao spoju kolaborativne kulture i demokratskih odnosa (Sočo, 2009). Cjelokupni konteksta vrtića, kao važan dio integriranog kurikulumu povezuje i isprepliće raznolike dimenzije fizičkog, vremenskog, socioemocionalnog, kulturnog konteksta, stvarajući pedagoški milje koji utječe na dijete i proces njegovog učenja.
2. **Kako proniknuti u dječji način razmišljanja i strukturu djetetovog razumijevanja?** Zadaća je RP da razumije dijete i prihvaća način kako dijete razmišlja. RP mora znati potaknuti nove meta-spoznaje djeteta i znati kako mu, bez pritiska, pomoći kod ulaska u zonu sljedećeg razvoja , kako povećati djetetove šanse da uči na prirodan način.
3. **Kako gledati i slušati dijete?** Prema Bruneru, odgojitelj mora znati uvažavati dječju perspektivu, shvatiti što dijete misli i kako misli, kako stvara zaključke i planira daljnje radnje, jer dijete pokazuje metakognitivne sposobnosti već od najranije dobi. Dijete je sposobno razmišljati o svom mišljenju, mijenjati ga i upotpunjavati (Slunjski, 2008.). **Slušanje djeteta** je jedna od bitnih uloga suvremenog odgojitelja koja mu omogućuje da bude stvarna potpora i pomoć djetetu. Slušati dijete znači tražiti odgovor djeteta, a ne tražiti točan odgovor. Kad su odgojitelji motivirani da slušaju dijete/djecu otvaraju nove prostore u relacijskom polju u kojem i oni sami postaju dio procesa učenja (Elfstrom, Franzen,2009.). Jednako kao i slušati, odgojitelj mora **znati promatrati**, gledati dijete bez direktnog uključivanja kako bi stekao objektivniji uvid u ono što dijete radi, kako misli i kada mu treba pružiti pomoć i potporu.
4. **Kako dokumentirati** - Dokumentiranje je važan dio integriranog kurikulumu jer pokazuje razvoj i kontinuitet događanja u vrtiću. Dokumentacija mora biti vrlo opsežna i raznolika jer se nikad ne zna koja će se riječ ili crtež ili trenutak pokazati ključnim za razumijevanje djeteta (Gardner, 2004.). Kako za odgojitelje i roditelje, tako je dokumentiranje važno i za dijete. C. Rinaldi ističe da dokumentacija podržava memoriju djeteta i omogućuje mu da samo sebe korigira i krene drugim putem. Djetetovo otkriće da je znanje rezultat procesa njegovog aktivnog sudjelovanja i kreativnog doprinosa, da je to proces koji posredno može vidjeti i na koji (i ono samo) može utjecati, omogućuje djetetu ulazak u metazonu i to razmišljanjem o svom razmišljanju i svom učenju (Slunjski, 2008.).

Evaluacija – provodi se kontinuirano (diskursi, analize). na kraju svakog tromjesečja: studeni, veljača, svibanj provoditi će se upitnik za samoprocjenu odgojitelja.

U radu će se koristiti : Kompetentni odgojitelji 21. Stoljeća , Minnesota Core Competencies for early childhood education, Te Whariki kurikulum, Luevenova skala uključenosti djece i prema potrebi razni drugi instrumenti praćenja i procjenjivanja .

